

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه

مصوبه نهمصد و بیست و ششمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۰

(بررسی شده در جلسات ۹۱۸، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵ و ۹۲۶)

در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش^۱ و برنامه درسی ملی^۲ جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه در رشته‌های علوم تجربی، ریاضی - فیزیک، ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی از شاخه نظری و دروس عمومی شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش به شرح پیوست به تصویب می‌رسد. آموزش و پرورش موظف است براساس مبانی، اهداف، شاخص‌ها و اصول تعلیم و تربیت اسلامی و رعایت موارد زیر، زمینه‌های لازم برای کسب شایستگی‌های پایه و رشد و بالندگی دانش‌آموزان را فراهم آورد.

۱. عناوین رشته‌های تحصیلی و جداول دروس شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش، حسب مورد به تصویب کمیسیون برنامه درسی و تربیتی و کمیته برنامه‌های درسی شاخه کاردانش خواهد رسید.

۲. عناوین کتاب‌های درسی مطابق عناوین جداول دروس مصوب خواهد بود و در صورت نیاز، تغییر عنوان کتاب درسی، به تصویب کمیسیون برنامه درسی و تربیتی خواهد رسید.

۳. تدوین سرفصل‌ها و محتوای کتاب‌های درسی باید در چارچوب مفاد برنامه درسی ملی و متناسب با ویژگی‌های سنی، جنسیتی و علاقمندی دانش‌آموزان، تحولات محیطی و اقتضائات آن و زمان اختصاص یافته به هر درس و با بهره‌مندی از یافته‌های معتبر علمی و پژوهشی انجام شود.

۴. در برنامه رسمی مدارس، علاوه بر ساعات دروس روزانه، باید هر روز ۳۰ دقیقه به زنگ نماز اختصاص یابد.

۵. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی موظف است شیوه‌نامه اجرای برنامه ویژه مدرسه را تهیه و پس از تایید وزیر آموزش و پرورش ابلاغ کند.

موضوع: جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه در نهمصد و بیست و ششمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۰ به تصویب رسید.

علی اصغر فانی

رئیس جلسه

مهدی نوید

دبیر شورا

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه مورد تایید است.

حسن روحانی

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پرورش

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته علوم تجربی)

ردیف	دامنه محتوایی	پایه دهم		پایه یازدهم		پایه دوازدهم	
		عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت
۱	تربیت دینی و اخلاقی	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۳	۲
		عربی، زبان قرآن ۱	۲	عربی، زبان قرآن ۲	۲	عربی، زبان قرآن ۳	۲
۲	زبان و ادبیات فارسی	فارسی ۱	۲	فارسی ۲	۲	فارسی ۳	۲
		نگارش ۱	۲	نگارش ۲	۱	نگارش ۳	۲
۳	زبان‌های خارجی	زبان خارجی ۱	۳	زبان خارجی ۲	۳	زبان خارجی ۳	۴
۴	خوشه دروس: مطالعات اجتماعی	جغرافیای عمومی و استان‌شناسی	۲	تاریخ معاصر	۲	علوم اجتماعی	۲
۵	خوشه دروس: انسان و سلامت	تربیت بدنی ۱	۲	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی ۳	۲
		آمادگی دفاعی	۳	انسان و محیط زیست	۲	سلامت و بهداشت	۲
۶	خوشه دروس: انسان و مهارت‌های زندگی	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه‌ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه‌ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	مدیریت خانواده و سبک زندگی	۲
۷	خوشه دروس: ریاضیات	ریاضی ۱	۴	ریاضی ۲	۴	ریاضی ۳	۴
۸	خوشه دروس: علوم تجربی	فیزیک ۱	۳	فیزیک ۲	۳	فیزیک ۳	۳
		شیمی ۱	۳	شیمی ۲	۳	شیمی ۳	۴
		زیست‌شناسی ۱	۳	زیست‌شناسی ۲	۴	زیست‌شناسی ۳	۴
		آزمایشگاه علوم تجربی ۱	۲	آزمایشگاه علوم تجربی ۲	۱	-----	-----
-----	-----	-----	-----	زمین‌شناسی	۲	-----	-----
	جمع	جمع	۳۵	جمع	۳۵	جمع	۳۵
۹	برنامه ویژه مدرسه	زمینه سازی برای اجرای بند ۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳ برنامه درسی ملی مشتمل بر عناوینی مانند: پژوهش و ارائه خلاقانه (سمینار)، یادگیری پروژه محور و آموزش مهارت تامین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)					

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته ریاضی فیزیک)

ردیف	دامنه محتوایی	پایه دهم		پایه یازدهم		پایه دوازدهم	
		عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت
۱	تربیت دینی و اخلاقی	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۳	۲
		عربی، زبان قرآن ۱	۲	عربی، زبان قرآن ۲	۲	عربی، زبان قرآن ۳	۲
		فارسی ۱	۲	فارسی ۲	۲	فارسی ۳	۲
۲	زبان و ادبیات فارسی	نگارش ۱	۲	نگارش ۲	۱	نگارش ۳	۲
		زبان خارجی ۱	۳	زبان خارجی ۲	۳	زبان خارجی ۳	۴
۳	زبان های خارجی	جغرافیای عمومی و استان شناسی	۲	تاریخ معاصر	۲	علوم اجتماعی	۲
۴	خوشه دروس: مطالعات اجتماعی	تربیت بدنی ۱	۲	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی ۳	۲
		آمادگی دفاعی	۳	انسان و محیط زیست	۲	سلامت و بهداشت	۲
۵	خوشه دروس: انسان و سلامت	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	مدیریت خانواده و سبک زندگی	۲
۶	خوشه دروس: ریاضیات	ریاضی ۱	۴	حسابان ۱	۳	حسابان ۲	۳
		هندسه ۱	۲	هندسه ۲	۲	هندسه ۳	۲
		---	---	آمار و احتمال	۲	ریاضیات گسسته	۲
۷	خوشه دروس: علوم تجربی	فیزیک ۱	۴	فیزیک ۲	۴	فیزیک ۳	۴
		شیمی ۱	۳	شیمی ۲	۳	شیمی ۳	۴
		آزمایشگاه علوم تجربی ۱	۲	آزمایشگاه علوم تجربی ۲	۱	---	---
		---	---	زمین شناسی	۲	---	---
۸	جمع	جمع	۳۵	جمع	۳۵	جمع	۳۵
۹	برنامه ویژه مدرسه	زمینه سازی برای اجرای بند ۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳ برنامه درسی ملی مشتمل بر عناوینی مانند: پژوهش و ارائه خلاقانه (سمینار)، یادگیری پروژه محور و آموزش مهارت تامین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)					

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته ادبیات و علوم انسانی)

ردیف	دامنه محتوایی	پایه دهم		پایه یازدهم		پایه دوازدهم	
		عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت
۱	تربیت دینی و اخلاقی	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۳	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	۴	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۳	۴
۲	عربی	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۳	۲
۳	زبان و ادبیات فارسی	فارسی ۱	۲	فارسی ۲	۲	فارسی ۳	۲
		نگارش ۱	۲	نگارش ۲	۱	نگارش ۳	۲
		علوم و فنون ادبی ۱	۲	علوم و فنون ادبی ۲	۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲
۴	زبان های خارجی	زبان خارجی ۱	۳	زبان خارجی ۲	۳	زبان خارجی ۳	۴
۵	خوشه دروس: ریاضیات	ریاضی و آمار ۱	۳	ریاضی و آمار ۲	۲	ریاضی و آمار ۳	۲
۶	خوشه دروس: انسان و سلامت	تربیت بدنی ۱	۲	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی	۲
		آمادگی دفاعی	۳	انسان و محیط زیست	۲	سلامت و بهداشت	۲
۷	خوشه دروس: انسان و مهارت های زندگی	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	مدیریت خانواده و سبک زندگی	۲
۸	خوشه دروس: علوم انسانی و مطالعات اجتماعی	تاریخ ۱	۳	تاریخ ۲	۳	تاریخ ۳	۲
		جامعه شناسی ۱	۲	جامعه شناسی ۲	۳	جامعه شناسی ۳	۳
		جغرافیای عمومی و استان شناسی	۲	جغرافیا ۲	۳	جغرافیا ۳	۲
		اقتصاد	۲	روانشناسی	۲	مطالعات فرهنگی	۲
		منطق	۲	فلسفه ۱	۲	فلسفه ۲	۲
		جمع	۳۵	جمع	۳۵	جمع	۳۵
۹	برنامه ویژه مدرسه	زمینه سازی برای اجرای بند ۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳ برنامه درسی ملی مشتمل بر عناوینی مانند: پژوهش و ارائه خلاقانه (سمینار)، یادگیری پروژه محور و آموزش مهارت تامین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)					

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته علوم و معارف اسلامی)

ردیف	دامنه محتوایی	پایه دهم		پایه یازدهم		پایه دوازدهم	
		عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت
۱	تربیت دینی و معارف اسلامی	علوم و معارف قرآنی ۱	۲	علوم و معارف قرآنی ۲	۲	علوم و معارف قرآنی ۳	۲
		اصول عقاید ۱	۳	اصول عقاید ۲	۳	اصول عقاید ۳	۳
		احکام ۱	۱	احکام ۲	۱	احکام ۳	۱
		اخلاق ۱	۱	اخلاق ۲	۱	اخلاق ۳	۱
۲	عربی	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	۳	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	۳	عربی (زبان تخصصی رشته) ۳	۴
۳	زبان و ادبیات فارسی	فارسی ۱	۲	فارسی ۲	۲	فارسی ۳	۲
		نگارش ۱	۲	نگارش ۲	۱	نگارش ۳	۲
		علوم و فنون ادبی ۱	۲	علوم و فنون ادبی ۲	۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲
۴	زبان‌های خارجی	زبان خارجی ۱	۳	زبان خارجی ۲	۳	زبان خارجی ۳	۴
۵	خوشه دروس: ریاضیات	ریاضی و آمار ۱	۳	ریاضی و آمار ۲	۲	ریاضی و آمار ۳	۲
۶	خوشه دروس: انسان و سلامت	تربیت بدنی ۱	۲	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی ۳	۲
		آمادگی دفاعی	۳	انسان و محیط زیست	۲	سلامت و بهداشت	۲
۷	خوشه دروس: انسان و مهارت‌های زندگی	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه‌ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه‌ای ۳- کارگاه کارآفرینی و تولید)	۲	مدیریت خانواده و سبک زندگی	۲
۸	خوشه دروس: علوم انسانی و مطالعات اجتماعی	تاریخ ۱ (تخصصی رشته)	۲	تاریخ ۲ (تخصصی رشته)	۲	تاریخ ۳ (تخصصی رشته)	۲
		جامعه‌شناسی	۲	مطالعات فرهنگی	۲	جریان‌شناسی اندیشه‌های معاصر	۲
		جغرافیای عمومی و استان‌شناسی	۲	اقتصاد	۲	--	--
		منطق	۲	فلسفه ۱	۲	فلسفه ۲	۲
		---	---	روانشناسی	۲	--	--
جمع		۳۷	جمع	۳۶	جمع	۳۵	
۹	برنامه ویژه مدرسه	زمینه سازی برای اجرای بند ۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳ برنامه درسی ملی مشتمل بر عناوینی مانند: پژوهش و ارائه خلاقانه (سمینار)، یادگیری پروژه محور و آموزش مهارت تامین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)					

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه (شاخه‌های فنی و حرفه ای و کاردانش)

ردیف	دامنه محتوایی	پایه دهم		پایه یازدهم		پایه دوازدهم	
		عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت
۱	تربیت دینی و اخلاقی	تعلیمات دینی(دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	۲	تعلیمات دینی(دینی، اخلاق و قرآن) ۳	۲
		عربی، زبان قرآن ۱	۱	عربی، زبان قرآن ۲	۱	عربی، زبان قرآن ۳	۱
		فارسی ۱	۲	فارسی ۲	۲	فارسی ۳	۲
۳	زبان‌های خارجی	زبان خارجی ۱	۲	زبان خارجی ۲	۲	--	--
۴	خوشه دروس: مطالعات اجتماعی	جغرافیای عمومی و استان‌شناسی	۲	علوم اجتماعی	۲	تاریخ معاصر	۲
۵	خوشه دروس: انسان و سلامت	تربیت بدنی ۱	۲	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی ۳	۲
		----	--	انسان و محیط زیست	۲	سلامت و بهداشت	۲
		----	--	آمادگی دفاعی	۳	آمادگی دفاعی	۳
۶	خوشه دروس: انسان و مهارت‌های زندگی	----	--	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه‌ای)	۲	مدیریت خانواده و سبک زندگی	۲
۷	خوشه دروس: شایستگی‌های غیر فنی	الزامات محیط کار	۲	کارگاه نوآوری و کار آفرینی	۳	اخلاق حرفه ای	۲
		--	--	کاربرد فناوری‌های نوین / مدیریت تولید (انتخابی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی)	۲	---	---
۸	خوشه دروس: ^۱ شایستگی‌های پایه(ریاضی، فیزیک و شیمی)	درس پایه	۴	درس پایه	۴	درس پایه	۲
۹	خوشه دروس: شایستگی‌های فنی و کارگاهی	کارگاه ۱	۸	کارگاه ۳	۸	کارگاه ۵	۸
		کارگاه ۲	۸	کارگاه ۴	۸	کارگاه ۶	۸
		دانش فنی پایه	۳	----	----	دانش فنی تخصصی	۴
		درس مشترک گروه	۴	----	----	کارآموزی	تجمیعی
		جمع		جمع		جمع	
۱۰	برنامه ویژه مدرسه	زمینه سازی برای اجرای بند ۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳ برنامه درسی ملی مشتمل بر عناوینی مانند: پژوهش و ارائه خلاقانه (سمینار)، یادگیری پروژه محور و آموزش مهارت تامین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)					

^۱ جدول دروس ردیف‌های ۸ و ۹ و عناوین کارگاه و درس مشترک گروه به تفکیک هر رشته باید به تصویب کمیسیون برنامه درسی و تربیتی و یا کمیته برنامه های درسی شاخه کاردانش برسد.

جدول دروس شاخه های فنی و حرفه ای و کار دانش

ردیف	مجموعه دروس	واحد /ساعت
۱	دروس عمومی	۴۲
۲	دروس غیرفنی	۹
۳	دروس پایه فنی (ریاضی، فیزیک، شیمی)	۸
۴	دروس فنی	۶۱
	جمع	۱۲۰

* ۷۸ ساعت حداکثر ساعت ارائه شده برای مجموع دروس شایستگی های فنی و غیر فنی در شاخه های فنی و حرفه ای و کار دانش می باشد.

^۱ - سند تحول بنیادین آموزش و پرورش - مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی - آذر ماه ۱۳۹۰

^۲ - برنامه درسی ملی - مصوب شورای عالی آموزش و پرورش - شهریور ماه ۱۳۹۱